

**СТАТУТ
УЧНІВСЬКОГО
САМОВРЯДУВАННЯ**

**«Молодь творить державу.
Гідність держави залежить
від гідності особистостей,
які є його складовою»**

ПРАВИЛА УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Сміливіше пропонуй свої ідеї задля прийняття колективного рішення.
2. Не бійся, що вносиш ідеї прості, з банку ідей відберем золоті.
3. Ідею іншого критикувати не маєш права, покритикуєш не буде ідеї.
4. Думку викладай розважливо, якщо потрібно повторити - повторюй.
5. Пропозиції декламуй коротко і ясно.
6. Чітко втямиш - краще зробиш.
7. Погодився легко не означає, що сприйняв глибоко.
8. Не думай, що ти в чомусь переважаєш друзів, і не смій зазнаватись.
9. Довіру треба розуміти так: все перевіряється ділом, турботою і дружбою.
10. Перш ніж прийняти рішення навчись заздалегідь його виконувати.
11. Усяке діло величає результат. Не соромно помилятись, соромно не вміти і не хотіти виправлятись.
12. Зауваження приймаються, пропозиції виконуються.
13. Твори, фантазуй, шукай шляхи виконання рішень.
14. Не відкладай на завтра вирішення того, що необхідно і можна вирішити сьогодні.

Учнівське самоврядування має багату й повчальну історію. Його коріння сягає стародавніх часів, коли панувала афінська педагогіка, виразниками якої були найвидатніші грецькі філософи Сократ, Платон, Аристотель.

Одним із творців самоврядних шкіл XVI – XVIII ст. вважається німецький педагог-практик Валентин Тротцендроф.

Сучасні вчені розглядають учнівське самоврядування як один із найважливіших чинників формування в учнів активної громадянської позиції, умінь і навичок керування демократичними процесами, ініціативної, здатної приймати нестандартні рішення особистості.

Цінність учнівського самоврядування полягає в тому, що діти глибоко і всебічно проникають у сутність своїх прав та обов'язків; забезпечується комплексний виховний вплив на учнів шляхом їх залучення до систематичної й усвідомленої участі в справах школи та класу, до вирішення важливих питань життя школи.

Учнівське самоврядування, являючись методом організації шкільного колективу, забезпечує взаємодію між первинними колективами (класами) і згуртування їх в єдиний шкільний колектив.

Учнівське самоврядування освітнього закладу – це організація життя шкільного колективу, в якій:

- розвивається соціально активна, гуманістично спрямована особистість;
- в учнів з'являється можливість виявити себе в соціально значимих справах;
- формується глибоко усвідомлена громадянська позиція учня, почуття власної гідності, національної самосвідомості.

Структура, зміст роботи колективу постійно змінюється, як і сам колектив. Для здійснення правильного педагогічного керівництва дитячим самоврядуванням важливо знати основні тенденції і етапи його розвитку. У процесі нашої роботи з учнівським самоврядуванням ми виявили три етапи розвитку колективу:

I етап. Початковий

На цьому етапі педагогічним та учнівським колективами були розв'язані такі питання:

- розроблена оптимальна структура учнівського самоврядування, його органів з урахуванням специфіки ліцею;
- визначена мета та завдання учнівського самоврядування виходячи з його структури;
- розроблена документація (Статут, Положення про обов'язки та права членів учнівського самоврядування);
- визначені обов'язки органів учнівського самоврядування.

II етап. Організаційний

II етап полягає в організації безпосередньої роботи учнівського самоврядування. В ході його реалізації організована практична діяльність органів учнівського самоврядування, уточнені функції кожного виконавчого органу, його членів виходячи з їх прав та обов'язків, проводиться систематичне навчання активу з питань планування, проведення засідань, рейдів, чергувань тощо.

III етап. Реформаційний

III етап характеризується постійним удосконаленням організаційної діяльності учнів. Слід зазначити, що на загальношкільному рівні організацію учнівського самоврядування можна визначити як цілком достатню, у той час як в деяких класах цей рівень незадовільний, і це цілком залежить від позиції класного керівника. З метою формування у підлітків правової культури, готовності жити у демократично правовій державі, брати на себе соціальну та громадянську відповідальність, у ліцеї створено учнівське самоврядування, яке охоплює всі сфери освітнього процесу.

ПОВНОВАЖЕННЯ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Прийняття рішень з найважливіших питань шкільного життя у межах своєї компетенції.
2. Внесення пропозицій адміністрації ліцею, педагогічній раді з питань навчання та дозвілля учнів.
3. Участь у складанні річного плану ліцею.
4. Внесення пропозицій Центру соціальних служб молоді.
5. Координація роботи класів, доведення до класу завдань роботи учнівського самоврядування.
6. Піклування про молодших школярів, допомога ветеранам, самотнім, акції матеріальної допомоги, участь у благоустрою шкільної території.
7. Контроль за створенням належних умов для навчання та дозвілля учнів.
8. Участь в організації невідкладної допомоги відстаючим учням.
9. Організація пошукової роботи, екскурсій, іншої позакласної роботи.
10. Контроль за порядком під час чергування класів у ліцеї.
11. Члени учнівського самоврядування можуть звертатись із запитанням до педагогічної ради. Педрада зобов'язана повідомити про результати розгляду запиту.
12. Учніве самоврядування затверджує перелік комісій та обирає їх голів.
13. Президент учнівського самоврядування може достроково припинити повноваження учнівського самоврядування у разі не зібрання на засідання кожної чверті.
14. Учніве самоврядування може виносити на розгляд питання, що турбують учнів ліцею.

СТАТУТ

УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. **Головною метою** учнівського самоврядування є розвиток духовності, соціальної активності учнів, виховання в них почуття власної гідності, надання їм можливості виявити себе у громадській діяльності.

2. **Завдання учнівського самоврядування:**

- Сприяти виробленню в учнів почуття господаря свого ліцею;
- Формувати вміння співпрацювати на принципах рівності та демократизму;
- Виховувати громадянина, якому притаманне гармонійне поєднання духовного багатства, моральної чистоти та фізичної досконалості;
- Розширювати діапазон діяльності дорослих і дітей як членів єдиного колективу, створювати умови для їхньої співдружності, творчого пошуку. Діяльність органів самоврядування має демократичний, гуманний характер і спрямована на формування у дітей національної свідомості, духовності, патріотизму, основ моральності, фізичної досконалості, працелюбності, вірності ідеям незалежної і соборної України.

ПОЛОЖЕННЯ

про Президента учнівського самоврядування

1. Президента обирають учні ліцею таємним голосуванням.

Президент має право:

- Пропонувати кандидатів до Учнівського самоврядування;
- Вносити на розгляд членів Учнівського самоврядування питання, що турбують учнів ліцею;
- Скликати учнівську конференцію, засідання Учнівського самоврядування;
- Ухвалювати рішення, які не суперечать Статуту;
- Подавати пропозиції про внесення змін і доповнень у Статут учнівського самоврядування;
- Влаштовувати заходи, які не змінюють суттєво річний навчально-виховний план;
- Ініціювати зміни, що сприятимуть поліпшенню стану навчання та дозвілля;
- Представляти інтереси ліцею на Педрадах та в інших громадських організаціях.

2. Рішення Голови з питань учнівського самоврядування самостійні і незалежні від рішень адміністрації ліцею.

3. Президент не має права передавати свої повноваження іншим особам.
4. Президент учнівського самоврядування зобов'язаний:
 - Дотримуватися Статуту учнівського самоврядування;
 - Контролювати виконання Статуту;
 - Координувати роботу комісій;
 - Допомогати адміністрації здійснювати річний план роботи.
6. Повноваження Президента учнівського самоврядування припиняються у разі:
 - Відставки;
 - Імпічменту;
 - Закінчення ним школи.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИБОРЧУ КОМІСІЮ

Загальні положення

1. Виборча комісія обирається за тиждень до виборів Голови.
2. Виборча комісія контролює передвиборчу агітацію кандидатів на посаду Голови учнівського самоврядування.
3. Кількісний склад виборчої комісії становить 5 осіб (голови та 4 членів комісії).
4. Виборча комісія обирається з учнів 8-11 класів.

Порядок роботи комісії

1. Складання списків виборців.
2. Підготовка виборчої дільниці.
3. Підготовка бюлетенів.
4. Проведення голосування.
5. Підрахунок голосів.
6. Заповнення протоколу.
7. Оголошення підсумків на загальношкільних зборах

II. ПОЛОЖЕННЯ ПРО УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

1.1. Загальні положення

1. Учнівське самоврядування є виконавчим органом ліцею
2. Учнівське самоврядування обирається на 1 навчальний рік і підзвітний учнівській конференції.
3. Кількісний склад учнівського самоврядування становить 14 осіб (Голова+6 голів комісій + 7 лідерів класних колективів).

1.2. Завдання і зміст роботи Учнівського самоврядування

1. Головним завданням учнівського самоврядування є розвиток соціальної активності учнів, виховання в них почуття власної гідності, надання можливості практично виявити себе в громадській діяльності.
2. Учнівське самоврядування підсумовує роботу комісій за тиждень, семестр і рік.
3. Учнівське самоврядування сприяє виконанню учнями Статуту.

1.3. Організація роботи Учнівського самоврядування

1. Засідання проводиться 1 раз на тиждень (четвер). На засіданні голови звітують про роботу комісій за тиждень.
2. Про підсумки роботи комісій і план роботи на наступний тиждень оголошується на загальношкільній лінійці.
3. Рішення учнівського самоврядування постійно висвітлюється у соцмережах новин ліцею .

1.4. Учнівське самоврядування і класні колективи

1. Зв'язок учнівського самоврядування із класними колективами здійснюється через старост класів, яких обирають на класних зборах на початку навчального року.
2. На класних зборах ухвалюють рішення щодо діяльності класного колективу, слухають інформацію про рішення учнівського самоврядування, накреслюють конкретні заходи щодо їх виконання.

1.5. Педагогічний колектив і учнівське самоврядування

1. Педагогічний колектив надає допомогу учнівському самоврядуванню стосовно згуртування шкільного колективу, розвитку соціально активної особистості, формування її творчих здібностей.
2. Педагогічна рада координує діяльність учнівського самоврядування, дає їй рекомендації щодо вдосконалення роботи, допомагає планувати, аналізувати та підсумовувати роботу.

III. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ

УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Комісія «Знання»

- Здійснює роботу, спрямовану на вироблення в учнів свідомого ставлення до навчання;
- Організовує консультаційну допомогу з предметів;
- Бере участь у проведенні предметних тижнів, місячників, олімпіад, конкурсів; – Контролює виконання домашніх завдань, ведення щоденників;
- Веде роботу з пропусками уроків.

Комісія «Культури та спорту»

- Залучає якомога більше дітей до позаурочної діяльності, організації змістовного дозвілля та відпочинку, до художньої самодіяльності.
- Координує діяльність із закладами культури міста, району, здійснює спільні виховні заходи.
- Залучення учнів до підготовки і проведення творчих справ, розважальних програм.
- Організовує поїздки, походи, зустрічі з цікавими людьми.
- Проведення традиційних загальношкільних свят.
- Організовує та проводить спортивно-масову роботу, оперативні змагання, в тому числі і так звані «козацькі забави»;
- Залучає учнів до участі у роботі спортивних секцій;

Інформаційна комісія

- Готує інформацію на загальношкільні лінійки;
- Поширює інформацію з різних галузей науки.
- Інформує про творчі справи класу, про рішення учнівського самоврядування.
- Оформлює плакати, стінгазети, оголошення.
- Організовує виставки;
- Організовує тематичні, святкові газети.
- Висвітлює події шкільного життя.

Комісія «Дисципліни і порядку»

- Проводить дні ввічливості, культури, чистоти;
- Контролює відвідування учнями ліцею;
- Контролює дотримання учнями Статуту ліцею (Правил для учнів);
- Перевіряє дотримання санітарно-гігієнічних норм: чистота приміщень, охайний зовнішній вигляд;
- Проводить роботу з порушниками дисципліни і порядку;
- Щоденно звітує черговому вчителю про результати чергування в ліцеї;
- Організовує рейди-перевірки.

Комісія екології

- Виховує в учнів бережливе ставлення до майна ліцею;
- Створює бригади учнів для ремонту меблів та інвентарю на протязі навчального року та в літній період;
- Організовує чергування на закріплених за класами територіях ліцею;
- Проводить перевірки збереження майна ліцею та чергування один раз в місяць;
- Організовує змагання між класними колективами по збереженню майна ліцею;
- Проводить профорієнтаційну роботу в ліцеї, виховує інтерес та повагу до майбутньої професії;
- Піклується про молодших школярів;
- Здійснює профілактичну антитютюнову, антиалкогольну, антинаркотичну роботу.
- Здійснює контроль за діяльністю їдальні, за бережливе ставлення до хліба;
- Формує навички здорового способу життя
- Стежить за санітарним станом ліцею і забезпечує йому належне утримання;
- Формує екологічну культуру людини, її гармонійні стосунки з природою;
- Проводить акції «Молодим деревам бути», «Зроби наш ліцей кращим»;
- Організовує трудові десанти з благоустрою території ліцею.

IV. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Кожен член учнівського самоврядування має право:

1. брати участь у роботі всіх напрямків учнівського самоврядування;
2. представляти інтереси учнів;
3. співпрацювати з педагогічною радою, батьківським комітетом;
4. проводити засідання, приймати рішення і виконувати їх;

Кожен член учнівського самоврядування зобов'язаний:

1. координувати і контролювати діяльність первинних центрів;
2. забезпечувати життєдіяльність всім структурам учнівського самоврядування;
3. забезпечувати представництво шкільного учнівського самоврядування у всіх ланках роботи;
4. організовувати підготовку та проведення загальношкільних заходів, спрямованих на розвиток особистості дитини;

5. бути ввічливим та дотримуватися норм поведінки;
6. вести здоровий спосіб життя, бути поважним до молодших і старших;
7. виконувати рішення, що прийняте вищими органами ліцею;
8. дотримуватись таких понять, як принциповість, організованість, самостійність, творчість, порядність.

Функції учнівського самоврядування в ліцеї:

1. забезпечення порядку в ліцеї, організація чергування по коридорах та в класах;
2. організація роботи по збереженню майна ліцею.
3. збереженню підручників, благоустрою території ліцею;
4. контроль за відвідуванням учнями ліцею;
5. участь у проведенні педагогічних рад, на яких розглядаються питання життєдіяльності учнівських колективів і виховних питань;
6. участь в організації і проведенні традиційних освітніх і державних свят;
8. організація змістовного дозвілля в ліцеї після уроків і на канікулах.